

Ny IA-avtale 2025-2028

Avtale om redusert sykefravær og frafall fra
arbeidslivet

- Pådriver for ny IA-avtale
- Sykelønnsordning holdes utenfor
- Bred kunnskapsinnhenting de neste to årene
- Partene:
 - Regjeringen
 - Arbeidstakersiden: LO, UNIO, YS, Akademikerne
 - Arbeidsgiversiden: NHO, KS, Spekter, Virke

Hva står i den nye avtalen?

Forsterket forebyggende arbeidsmiljøinnsats

- Arbeidsmiljøsatsingen skal bli enda bedre
- Arbeidsmiljøsatsing for å forbedre arbeidsmiljøet på norske arbeidsplasser
- Målet er å sikre at flere bedrifter, spesielt små og mellomstore, tar i bruk de verktøyene som er tilgjengelige for å skape et bedre arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøportalen

- En bra dag på jobb
- Verktøy fra STAMI (Statens arbeidsmiljøinstitutt)
- Arbeidsmiljøhjelpen
- Fakta om bransjer
- Bransjerettede tiltak
- Samarbeid og forebygging

Bransjeprogram

sykehus

sykehjem

barnehage

bygg og anlegg.

næringsmiddelindustrien

rutebuss og persontransport

leverandørindustrien til olje og gass

- eies og driftes av partene i arbeidslivet
- målrettede verktøy for å treffe arbeidshverdagen i bransjen bedre
- *forebyggende arbeidsmiljøarbeid*
- HMS satt i system
- ulike risikofaktorer i hver bransje

Bedre oppfølging av sykmeldte

- Fastlegenes rolle som portvoktere i sykefraværsarbeidet skal styrkes. Det skal blant annet gjøres gjennom et nytt samarbeidsprosjekt med Legeforeningen for å styrke fastlegens rolle i sykefraværsarbeidet.
- Utvikling av konkret informasjon og veiledning fra Nav til arbeidsgivere og arbeidstakere om rettigheter og plikter, samt tilretteleggingstiltak.

Tilretteleggings- og medvirkningsplikten

- Myndighetene skal starte et lovarbeid sammen med partene for å se på tilretteleggingsplikten og medvirkningsplikten i sykefraværsoppfølgingen.

Informasjonsspredning

- I den nye avtalen står det at partene skal sørge for mer informasjon og kunnskap ut til sine medlemmer lokalt.

Karriereveiledning

Det vurderes forsterket og forlenget oppfølging fra NAV av sykmeldte med uklare jobbutsikter, med særlig vekt på karriereveiledning. Dette er noe vi har etterlyst og som vi vet vil hjelpe mange tilbake til arbeidslivet.

Tilskudd til ekspertbistand

Avtalen viderefører tilskudd til ekspertbistand. Tilskuddet er et virkemiddel til å løse fastlåste enkeltsaker, der eksperter utenfra kan hjelpe når en står fast i kompliserte sykdomsutfordringer.

Bedre rutiner for sykefraværsoppfølging

Avtalen vil også bidra til at tillitsvalgte, sammen med verneombud og arbeidsmiljøutvalg, deltar i utviklingen av rutiner for sykefraværsoppfølging på arbeidsplassen.

[signert-ia-avtale-
2025-2028.pdf](#)

Tillitsvalgtes rolle i IA-arbeidet

Tillitsvalgte skal:

- Sette IA på dagsorden
- .• Være pådriver, holdningsskaper, **samarbeidspartner**, forslagsstiller og **støttespiller**.
- Lage informasjon om IA-avtalen og spre det glade budskap til medlemmene
- .• Sette mål og lage tiltaksplan **sammen** med ledelsen og rådgivere fra Navs arbeidslivssenter og eventuelt bedriftshelsetjeneste
- Informere om medvirkningsplikten, aktivitetsplikten og tilretteleggingsplikten
- Være pådriver for å prøve ut nye ordninger som kan ha god effekt på nærværsarbeidet.
- .• Lage eller delta på opplæringstiltak.

Kilder: Idébanken

Sagt og hørt... ansatte og ledere (Friskgården)

«Jeg vet mer om hvordan det går med meg, etter at jeg har vært hos legen neste uke»

«Arbeidsgiver har ingenting med hvorfor jeg er borte fra jobb»

«Når jeg er 100% sykmeldt må jeg holde meg borte fra jobben»

«Arbeidsgiver kan ikke kontakte meg når jeg er sykmeldt»

«Jeg må dra fra jobb kl 13.25 siden jeg er 40% sykmeldt»

«Medarbeideren har dialogen med NAV og fastlegen. Jeg som leder føler meg som en heilagjeng på sidelinjen»

«Den sykemeldte har en advokat — fastlegen. Og vi? Vi sitter på tiltalebenken»

«Vi har tilrettelagt oss i hjel. Neste steg? Tilrettelegging for tilretteleggingen!»

Tilrettelegging:

Hvis en arbeidstaker har fått redusert arbeidsevne som følge av ulykke, sykdom, slitasje e.l., skal arbeidsgiver, så langt det er mulig, iverksette nødvendige tiltak for at arbeidstaker skal kunne beholde eller få et passende arbeid.

Arbeidstaker skal fortrinnsvis gis anledning til å fortsette i sitt vanlige arbeid, eventuelt etter særskilt tilrettelegging av arbeidet eller arbeidstiden, endringer i arbeidsutstyr, gjennomgått arbeidsrettede tiltak e.l.

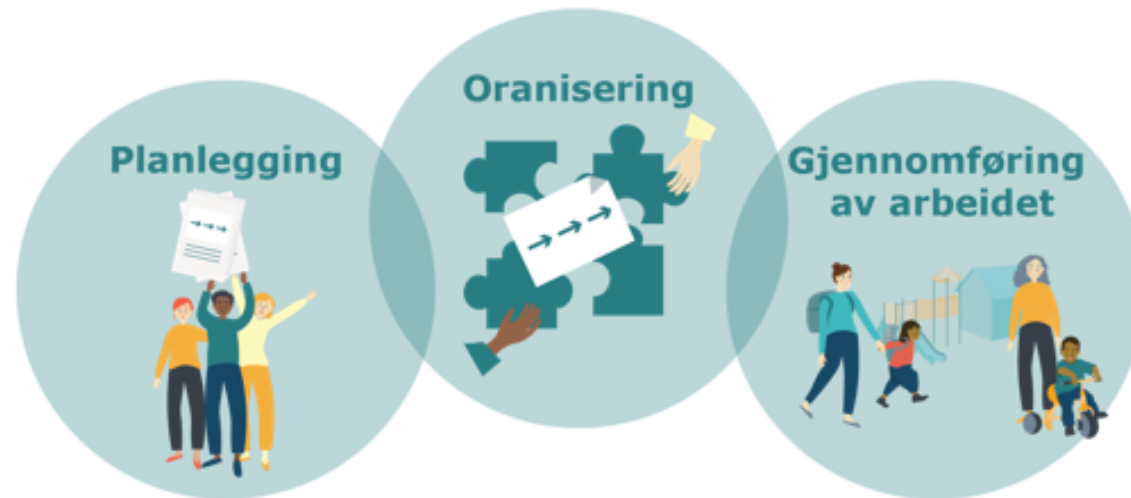
Medvirke ved utarbeiding og gjennomføring av oppfølgingsplaner ved helt eller delvis fravær fra arbeidet på grunn av ulykke, sykdom, slitasje eller lignende.

Delta i dialogmøte etter innkalling fra arbeidsgiver, jf. [§ 4-6](#) fjerde ledd

Arbeidsmiljø handler om arbeidet

- Arbeidsmiljø er knyttet til hvordan man **planlegger, organiserer og gjennomfører arbeidet**
- Arbeidsmiljø er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass, og krever ulike tilnærminger
- Arbeidsmiljø påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetenes resultater og produktivitet.

Mål for IA-bransjeprogram barnehage

- Øke kunnskap om arbeidsmiljø og hva som fungerer for å redusere sykefraværet
- Bedre partssamarbeid i virksomhetene
- Redusere risikofaktorene for sykefravær i deltakende virksomheter
- Bedre prosesstøtte på arbeidsmiljøutfordringer for barnehager
- Økt forståelse for sammenheng mellom arbeidsmiljø, nærvær og kvalitet i virksomhetene/tjenesten

Arbeidsmiljøfaktorer

Jobbkontroll
Rolleklarhet
Positive utfordringer
Tilbakemeldinger og anerkjennelse
Samspill og partssamarbeid
Forutsigbarhet
Åpenhet og respekt
Organisatorisk rettferdighet

Risikofaktorer

Høye emosjonelle krav 38%
Utfører arbeid på huk/knær 56%
Utfører løft i ubekvemme stillinger 28%
Er i kontakt med kroppsvæsker 68%
Opplever høyt lydnivå 21%
Opplever konflikter på arbeidsplassen 36%
Har vært utsatt for vold eller trusler 11%

Dere er HMS-grupper/partsgruppe

- Leder, verneombud, tillitsvalgte
- Utvidet/driftsnært partssamarbeid
- HMS og IA-arbeid
- Rollemodeller
- Utvikle arbeidsmiljøet
- Arbeidsmiljøspørsmål/utfordringer
- Medvirkning fra alle ansatte
- Sette klare mål for arbeidet i gruppa, inkludert møtevirksomhet
- Rolleforståelse/Rolleklarhet
- Øke nærværet i barnehage/skole, for eksempel tilrettelegging og se på løsninger sammen
- Tilretteleggingsbank

Bruke partsgruppe/
HMS-gruppe

Jobbe med de
utfordringene
man faktisk får
gjort noe med

Jobbe med de
riktige tingene

Jobbe i prosess
og godta at det
tar tid

Forankre arbeidet
– laget rundt
laget

Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-SA](#)

Oppgave:

Hvordan kan dere som tillitsvalgte bidra i det utvida og driftsnære partssamarbeidet?

Hvordan jobbe aktivt som tillitsvalgt med å spre kunnskap om de forpliktelsen som nå er tydeliggjort i den nye IA-avtalen?

Hva trenger dere av støtte fra Utdanningsforbundet?